

openstellen voor het publiek.

Na afloop werd de dag besloten in de "stamkroeg" van de Oude Vrijheid aan de Markt. Na de inwendige mens versterkt te hebben, werd de thuisreis aanvaard, Aankomst te Gemert ca. 21.30 uur

De secretaris W.J.Vos

VELE EEUWEN GELEDEN

Het was een goede gedachte van het bestuur van "De Kommanderij Gemert" om de mobiele tentoonstelling van het Centraal Noord-Brabants Museum over de prehistorie van Zuid-Nederland naar Gemert te halen. Dit gebeurde eind januari van dit jaar.

Er is zelden een tentoostelling geweest, waarnaar ik zo benieuwd was, waarvan ik zo genoten heb en waarover ik zo tevreden was als deze expositie. Op overzichtelijke wijze werd de gehele geschiedenis van datgene, wat we "uit de grond halen", voorgesteld. Het waren niet alleen de voorwerpen die we te zien kregen, maar ook kaarten met het verspreidingsgebied van de realia en een soort maquettes, die in één oogopslag datgene deden zien, waarvan we anders door middel van enkele blad zijden tekst nog nauwelijks een voorstelling kunnen maken.

Mijninteresse ging speciaal uit naar de tijd der rendierjagers (12000-9000 voor Christus), omdat zoals bekend, in Milheeze een vindplaats is van deze cultuurperiode. Al heeft de bevolking van de Tjongercultuur, waartoe de gevonden woonplaats van Milheeze wordt gerekend, niet tot de echte rendierjagers behoort (volgens de catalogus) we hebben hier toch te doen met een bewoning, die midden in de rendierjagersperiode kan geplaatst worden. De rendierjagers verbleven in de winter in Nederland of nog meer zuidelijk en trokken in de zomer naar het noorden tot aan de rand van

de ijskap. Kortgeleden was ik zo gelukkig een lezing met lichtbeelden bij te wonen over de Eskimo-cultuur, zoals die thans nog bestaat in Noord-Amerika. De overeenkomst was treffend. Dezelfde soort hutten, dezelfde huidbewerking, mogelijk dezelfde methoden van jagen op de rendieren. De huidige woonplaats van de Eskimo's zal mijns inziens een duidelijke overeenkomst vertonen met de toestand in onze streken in de rendierjagersperiode. Zoals bekend, in Gemert werden op de Hoge Kranenbrake in de Mortel in 1956 een aantal vuursteenspinters uit de middensteentijd gevonden. Op de tentoonstelling waren ook een aantal van dit soort voorwerpen te zien. (ca. 5000 voor Christus).

Op dezelfde Mortelse vindplaats trof men toen een urn aan uit de vroege ijzertijd (ca. 600 voor Christus). Het gebruik van urnen hangt samen met de begrafenisgebruiken. Diverse soorten urnen waren te zien op de expositie. Het is de grote verdienste van deze tentoonstelling, dat men alles in zijn verband leert zien. Maar al te vaak nog wordt een vondst als een alleenstaand iets beschouwd, terwijl de samenhang met de herkomst uit een bepaalde cultuur het voorwerp pas interessant maakt.

De catalogus alleen al is een nuttig bezit. Het is niet een opsomming van alles, wat er te zien is, maar een prettig leesbaar boekje over de prehistorie. Een beschrijving van de opgravingsmethoden en de hulpwetenschappen bij het dateren van de vondsten alsmede een literatuuropgave over de behandelde onderwerpen vervolmaken dit geschrift van de hand van de heer G. Beex, die op dit gebied reeds zijn sporen heeft verdiend.

Niets dan lof over de tentoonstelling en catalogus.

M.A. van der Wijst